

NIEUWSBRIEF GGZ BERAAD

OVERIJSSEL *** 28 JANUARI 2021 ***

*Stichting GGZ Beraad Overijssel (2011) is een **onafhankelijk** regionaal verbindend platform voor en door inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Het Beraad richt zich op actieve cliënten, ervaringsdeskundigen en bondgenoten. Het GGZ Beraad jaagt aan, informeert & emancipeert. Ons directe werkgebied is de Kop van Overijssel, Zwolle-Kampen en het Vechtdal. Het Beraad werkt zonder subsidie en bestaat uit een bestuur en sympathisanten. De Nieuwsbrief verschijnt elke maand. Deze editie telt 6 pagina's.*

ZWOLS PROEFPROJECT ZELFSTANDIG WONEN ZONDER GROTE HULPVERLENER

MEE IJsseloevers en de (kleinere) woningcorporatie Openbaar Belang zijn in januari begonnen met het proefproject 'Wooncoach Zwolle'. Hiermee stromen dit jaar tien personen met voorrang door naar een eigen huurhuis. Ze komen vanuit beschermd wonen en maatschappelijke opvang of zijn jeugdige bankhoppers zonder thuis. Zij krijgen in hun nieuwe huis *lichte* ondersteuning van een wooncoach.

Openbaar Belang neemt in het huurcontract op dat de huurder open staat voor coaching. De wooncoach levert *geen* zorg en is een onafhankelijk persoon. De coach activeert de bewoner om de regie over het leven op te pakken. Openbaar Belang hierover: "Soms vindt iemand het lastig om te bedenken hoe je met je buurtgenoten om moet gaan. De wooncoach houdt de bewoner in beeld en is de persoonlijke vraagbaak voor goed huurder-schap. De coach betreft de naasten, fungeert als vertrouwenspersoon en helpt een goede buur te zijn."

De proef is een samenwerking tussen de woningcorporatie, de gemeente Zwolle en MEE IJsseloevers. Het aanbod moet de kans op succesvol zelfstandig wonen groter maken. De proef past bij de visie om hulp en ondersteuning te bieden in het gewone leven. Dichtbij of in huis, en zo licht als mogelijk is. De initiatiefnemers hopen dat de bewoners niet langer tussen wal en schip vallen.

Openbaar Belang heeft vooraf goed gekeken naar zijn wooncomplexen: waar kan meer variatie van bewoners komen? Op de website noemt de corporatie dat een 'magische mix': "Wij geloven in de kracht van gemengde complexen en buurten. Bewoners die een bijdrage kunnen leveren en bewoners die juist wat meer vragen levert de magische mix op. Het zorgt voor balans in de wijk."

Het GGZ Beraad is blij met nieuwe initiatieven op het gebied van ambulant wonen, zonder zware hulpverlening. We zullen de resultaten van het project volgen. Er is in elk geval veel animo om mee te doen. Een medewerker van MEE IJsseloevers meldt dat er nu al drie mensen zijn geplaatst en dertien nieuwe kandidaten in beeld. Wat dat betreft zou het mooi zijn als meer Zwolse corporaties gaan experimenteren.

MEE-coördinator Geeske Roos: "Ook RIBW, Leger des Heils en Limor hebben het volste vertrouwen dat er een groep mensen is voor wie lichte ondersteuning voldoet."

→ Lees meer op pagina 6

CLIËNTENRAAD DIMENCE HOUDT ROOKVERBOD PATIËNTEN TEGEN

Dimence bracht het in september nog zo kordaat naar buiten: vanaf 1 januari 2021 is de hele organisatie rookvrij en wordt er niet meer gerookt in de gebouwen en op de terreinen. Alleen patiënten in een kliniek krijgen nog twee jaar respijt.

Dit besluit van de raad van bestuur is blijkbaar niet goed afgestemd met één van de medezeggenschapsraden van de Dimence Groep. Want eind december krijgt de directie bericht van de cliëntenraad van Dimence dat de raad het niet eens is met deze versnelling van het beleid. De cliëntenraad maakt zich zorgen over de impact van het besluit en voelt zich overvallen door alle bordjes en posters die de afgelopen maanden verschijnen.

Op de drempel van het nieuwe jaar hebben de directie en de cliëntenraad afgesproken om het rookverbod voor ambulante patiënten *niet* in te laten gaan per 1 januari 2021.

Deze ontwikkeling betekent ook een uitstel van het rookverbod voor cliënten van de WMO-divisie (welzijn), Mindfit en ambulante patiënten van Transfore, mede omdat deze onderdelen van Dimence vaak samen met elkaar verblijven in één gebouw.

De invoering van de *rookvrije ggz* per 1 januari 2021 geldt bij Dimence dus vooralsnog voor medewerkers en bezoekers.

WO 10 FEB: BIJENKOMST HOGESCHOOL OVER SOCIAAL WERK & LEEFWERELD

Hogeschool Viaa in Zwolle organiseert op woensdag 10 februari een *online* werkvelddag. Het thema is 'Het kompas tussen keukentafel en kantoor'. De centrale vraag luidt: 'Hoe kunnen medewerkers in het sociale domein gericht blijven op de menselijke maat?'

De bijeenkomst is gratis en ook interessant voor vrijwilligers of actieve cliënten. Alle sprekers hebben namelijk oog voor het burgerbelang, soms in lastige ethische kwesties.

Zo is de belangrijkste spreker van de middag, Alistair Niemeijer, geen direct voorstander van een strenge bezoekenregeling of 'vaccinatieplicht' voor mensen met een handicap in coronatijd. Alistair is naast docent zorgethiek aan de Universiteit voor Humanistiek ook vader van een zoontje met een meervoudige beperking. Hij noemt het een fabel dat hulpverleners en onderzoekers hun persoonlijke ervaringen thuis moeten laten, juist als zij zich in de leefwereld van kwetsbare mensen begeven.

Na de lezing van Alistair, om 13.00 uur, begint een uur later een serie workshops door interessante mensen als geestelijk verzorger Eva Ouwehand, die veel weet over de combi spiritualiteit en mensen met een bipolaire aandoening. Daarnaast verzorgen de Zwolse directeuren Roel Suidgeest (herstelcentrum Focus) en Soheila Yousefi (zorginstelling Kommak, voor migranten) een deelsessie.

Na twee rondes deelsessies en de nodige pauzes volgt de afsluiting om 16.00 uur.

Aanmelden kan via www.viaa.nl >>> Over Viaa >>> agenda >>> 10 februari

VRIENDENDIENSTEN DEVENTER WINT PUBLIEKSSTEM APPELTJE VAN ORANJE

Dankzij tienduizend stemmen staan de Vriendendiensten in Deventer als eerste in de finale van de Appeltjes van Oranje, een jaarlijkse waarderingprijs van het Oranje Fonds. De overige tien genomineerden worden in februari bekend gemaakt. Hiervoor zijn nog veertig maatschappelijke initiatieven in beeld, waaronder zeven uit Overijssel. Door het thema 'mentale kracht' hebben zich dit jaar veel herstelinitiatieven aangemeld.

Het Oranjefonds selecteerde uit 233 aanmeldingen veertig kanshebbers. Al deze projecten hebben in januari hun achterban gemobiliseerd om digitaal te stemmen. De uitslag was op 21 januari bekend. Hieronder zie je op welke plek de projecten uit onze regio eindigen:

- 5^e plek: Ixta Noa, met 6 praktijkhuizen in Nederland, waaronder Enschede
- 7^e plek: Realcovery Inloophuis (voor mensen met eetstoornis) uit Weerselo, gemeente Dinkelland
- 18^e plek: het project Wel Thuis van stichting WijZ (welzijn in West Overijssel)
- 21^e plek: Zelfregieteam Borne (burgerinitiatief voor familieleden)
- 24^e plek: Suïcide Preventie Centrum van Koos de Boed uit Zuidveen, gemeente Steenwijkerland
- 38^e plek: Stichting Focus uit Zwolle
- 40^e plek Stichting Zebra uit Enschede (jongeren en zelfbeschadiging)

Alle 40 projecten hebben nog kans om door te gaan naar de finale. Ze moeten hiervoor op 28 januari een pitch (= korte promo) verzorgen. Uit de tien nominaties die daaruit voortkomen, kiest het Oranjefonds in april de drie winnaars. Begin juni reikt prinses Maxima hun een Appeltje van Oranje uit. De prijs bestaat uit een bronzen beeld en 15.000 euro.

Lori van Egmond, directeur van de Vriendendiensten, over het succes achter de uitslag: "Gemeente Deventer, gemeente Raalte en veel lokale kranten hebben meegeholpen. We hebben ook stagiaires van drie verschillende hogescholen ingezet om stemmen te verzamelen. En via ons eigen netwerk uiteraard, waaronder de twee zelfregiecentra en de deelnemers en vrijwilligers van de maatjesactiviteiten."

De Vriendendiensten in Deventer drongen ook in 2020 al door tot de finale van de Appeltjes van Oranje.

ONDERZOEK NAAR WERKWIJZE VAN CRIMINELEN IN DE TWENTSE ZORG

Het gebeurt overal in Nederland, alleen in Twente is het onderzocht. En dat is mede te danken aan het Twentse barrièremodel, dat de 14 gemeenten gebruiken bij de aanbesteding van zorgaanbieders. Dit model stelt aan de voorkant strengere eisen aan de kwaliteit van de zorg en brengt risico's op fraude en ondermijning in beeld.

Het gebeurt dus overal in Nederland, alleen in Twente is het nu onderzocht: er bestaan criminele personen die een zorgbedrijf starten, geld opstrijken, witwassen en illegale activiteiten (laten) uitvoeren. Het is lastig om hen te pakken en te veroordelen, want ze hebben ook bedrijfjes in andere sectoren en laten een zorgbedrijf failliet gaan als het hen uitkomt. Met een andere naam en soms een familielid aan het roer, starten ze weer een nieuw zorgbedrijf.

Het onderzoek beschrijft de werkwijze van 22 Twentse organisaties, die zich van 2017 tot 2019 vanuit de onderwereld bezighielden met zorg in de bovenwereld. Vaak gaat om eenmansbedrijfjes of BV's die relatief klein van omvang zijn. De omzet is relatief hoog doordat de zorgorganisaties cliënten hebben met hoge indicaties en zorgbudgetten. De bedrijven bieden met name zorg binnen de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Wmo, gefinancierd vanuit een persoonsgebonden budget. De zorg bestaat vaak uit een combi van begeleiding en beschermd wonen, waardoor cliënten voor hun woonruimte afhankelijk zijn van de zorgaanbieder.

Cliënten zijn veelal jongeren of ouderen uit een besloten (migratie) gemeenschap, met een extra kwetsbaarheid zoals verslaving of detentie. De criminele ondernemers hebben

relatief vaak een migratie-achtergrond en opereren niet alleen; vaak gaat het om netwerkjes waarin familie meedoet en katvangers worden ingezet. Veel bedrijfjes hebben een link met hennepteelt.

Het ligt voor de hand dat criminele zorgbedrijven niet echt begaan zijn met het welzijn van hun cliënten. Sterker nog: mensen worden soms als klant geronseld en voor illegale activiteiten ingezet. Het onderzoek geeft als extreem voorbeeld een 18-jarige verstandelijk beperkte vrouw die als prostitué moest werken.

Het bestrijden van slechte zorgbedrijven is niet makkelijk: de toetreding tot de zorgmarkt is relatief eenvoudig. Er worden weinig kwaliteitseisen gesteld, zeker niet aan pgb-aanbieders. Daarnaast is de toezicht en opsporing onvoldoende efficiënt. Partijen hebben te weinig geld en mensen om de lastige bewijslast rond te krijgen. Gemeenten hebben te weinig bevoegdheden.

Boven de 22 criminele zorgorganisaties hangt ook een zweem van fraude: over 13 (59%) van hen kwamen signalen binnen van zorgfraude of slechte kwaliteit van zorg. Medewerkers hebben geen passende opleiding, besteden weinig uren aan cliënten en werken zorgplannen niet uit. Ook worden te veel uren gedeclareerd en allerlei zaken vervalst, waaronder zorgplannen, ID's, diploma's en handtekeningen.

Uit de interviews bij het onderzoek uiten 'omstanders' ook vermoedens van fraude met Wlz-indicaties. Hierbij leveren wijkverpleegkundigen en psychiaters valse informatie aan om meer of duurdere zorg te kunnen declareren. Uit landelijke cijfers over signalen van zorgfraude in 2019 blijkt dat de wijkverpleging aan kop gaat als zorgsoort. Daarna volgen begeleiding individueel, ggz, mondzorg en beschermd wonen.

Dit soort rapportages zijn koren op de molen voor wethouder Van Mierlo uit Almelo, die al een tijdje bezig is met eigen inkoopcriteria voor de WMO en screening van de aanbieders. De gemeente Hof van Twente heeft zich aangesloten bij deze gerichte aanpak van zorgfraude.

Wat kun je doen als je vermoedt dat in jouw zorgorganisatie dingen gebeuren, die niet kloppen? Bespreek je situatie met iemand die je vertrouwt. Je kunt ook denken aan een onafhankelijk cliëntondersteuner, iemand van het sociaal wijkteam, de ombudsvrouw sociaal domein of Zorgbelang Overijssel. Ook is er het Landelijk Meldpunt Zorg, dat je vertelt welke stappen je kunt zetten 088 – 120 50 20.

Belangrijkste bron: rapport 'Verwevenheid criminaliteit en zorg' van Informatieknooppunt Zorgfraude, januari 2021 (IKZ)

Meer lezen?

- Het onderzoeksrapport op de website www.ikz.nl >>> nieuwsbericht 15 januari
- De regionale omroep RTV Oost heeft een website met berichten over Twentse bedrijven die verdacht of veroordeeld zijn. Surf naar www.rtvooost.nl >>> nieuws >>> dossiers >>> dossier zorgonderzoek.
- Interview wethouder Eugène van Mierlo, Nieuwsbrief GGZ Beraad 31 jan. 2020

TOPBESTUURDER GGZ IN OVERIJSEL HEEFT DEUR OPEN EN MAG KWETSBAAR ZIJN

Zowel Mediant als de Dimence Groep zoeken naar een nieuwe voorzitter van hun Raad van Bestuur. Mediant zoekt sinds september een opvolger van Peter Turpijn (66), die met pensioen gaat. Dimence zette in december een vacature open voor de opvolger van Herma van der Wal (63), die op 1 april verder gaat als coach van zorgbestuurders. De Nieuwsbrief dook in de vacaturetekst en vertelt iets over de voortgang.

De vacature van Mediant straalt optimisme uit: “We zijn wat geld en zorginhoud betreft een gezonde organisatie en er is groot vertrouwen in de toekomst. De relatie met de medezeggenschap is zeer goed. Mediant is een nuchtere Twentse instelling, waar je gewoon bij elkaar kunt binnenlopen. De lijnen zijn kort en we komen snel tot een besluit.”

De nieuwe voorzitter gaat functioneren in een duobaan met een vrouwelijke collega die psychiater is. Tussen beiden moet een ‘natuurlijke chemie’ bestaan. Samen sturen ze 20 managers aan die leidinggeven aan zeven circuits. Verder vraagt Mediant charisma en natuurlijk gezag. Je moet open zijn en je in een ander kunnen verplaatsen.

Die klik met de collega-bestuurder vraagt Dimence ook. Omdat de zittende bestuurder geen achtergrond heeft als psychiater, vraagt Dimence iemand die het ‘medisch behandelmodel’ kent. De voorzitter moet samenwerken met de directeuren van de zeven stichtingen die samen de Dimence Groep vormen. Volgens een insider wordt gezocht naar een “vrouwelijke psychiater met ervaring die een ‘luie’ manier van aansturen heeft. Een goede bestuurder bewaakt de tent, geeft de richting aan en ondersteunt/coacht de directie”.

Dimence zoekt een inspirerende en authentieke voorzitter met een open uitstraling. Je bent een verbinder, hebt humor en durft jezelf kwetsbaar op te stellen. Tot slot blijf je de Dimence Groep goed op de kaart zetten, zowel regionaal als landelijk.

Beide vacatures noemen een goed contact met de medezeggenschap als belangrijke taak. Mediant kent een behapbare constructie, met één (centrale) cliëntenraad en een bestuursvoorzitter die al 12,5 jaar op zijn plaats zit. Bij de Dimence Groep zijn er meerdere raden, waaronder een centrale cliëntenraad *in oprichting* en een adviesraad naasten. Een mooie uitdaging voor de nieuwe bestuurder om met hen een band op te bouwen.

Het is niet makkelijk om een topbestuurder voor de GGZ te vinden. Zo is er in Twente na ruim vier maanden nog geen geschikte kandidaat. Manager communicatie Yvette Haaker-Loves van Mediant meldt: “We hebben wel reacties gehad. Maar we willen de tijd nemen om een geschikte opvolger te vinden. Ook dit jaar blijft de heer Turpijn de voorzitter van de raad van bestuur van Mediant.”

Turpijn wilde in februari 2020 al stoppen met werken, maar werd in 2019 door Mediant gevraagd om nog een periode te blijven.

Bij de Dimence Groep lijkt de vacature wat sneller te worden opgevuld. Vorige week was er een gespreksronde met 4 tot 5 kandidaten. Maar ook hier is nog niet zeker of de juiste persoon erbij is. De speciale functie is niet bij velen gewild. De insider: “Ik ben zeer benieuwd naar wat deze kandidaten in godsvredesnaam bezielt.”

KORT NIEUWS

- Het komende half jaar kun je elke maand kijken naar een talkshow rond *inclusie* van mensen met een ggz-achtergrond in onze samenleving. Elke bijeenkomst heeft een eigen thema met relevante gasten. Zo gaat het op donderdag 28 januari over de opbrengst van de verwarde personen discussie. Gasten zijn o.a. Erik Dannenberg uit Zwolle en lector Bauke Koekkoek. Meer info en meedoen kan via de website www.beweginginkwetsbaarheid.nl Initiatienemers zijn het ministerie van ZonMw en de Vereniging Nederlandse Gemeenten.
- In de vorige Nieuwsbrief besteedden we aandacht aan de (digitale) groepen van *Intact* voor naasten. Hierop kwam een aanvulling van een lezer: "Naasten van familie die verslaafd zijn kunnen ook terecht bij Al-Anon voor begrip, info, hulp en ondersteuning." Surf naar de website www.al-anon.nl

MEE IJSSELOEVERS: 'PRAKTISCH ALTERNATIEF VOOR BANKHOPPERS DIE AFGLIDEN'

Vervolg voorpagina. Mensen met een grote afstand tot 'wonen' krijgen de kans zich te gaan settelen in een buurt. In een eigen huis, met een zelfstandig huurcontract. Deze veilige thuishaven geeft gestreste (jonge) mensen de rust om hun leven op orde te brengen én ontwikkelstappen te zetten.

Wooncoach Jessica hierover: "Als het hen lukt om na een jaar nog steeds goed voor zichzelf te zijn, voor hun huis en voor de buurt, dan zijn wij als coaches dik tevreden. Wat MEE daarin doet? Dat hangt echt af van de vraag en behoefte van degene die ik voor me heb. Bij de start van het wonen staan praktische dingen voorop. Zegt iemand dat ze niet zelf kan schilderen omdat ze dat nog nooit heeft gedaan, dan probeer ik haar deze klus te laten doen. Reken maar dat de muren er binnenkort mooi uitzien. En deze huurster zal trots zijn op zichzelf!"

Geeske Roos: "Op dit moment hebben al drie mensen een huis én een coach. En wachten zeven gescreende kandidaten op een woning, waarmee het maximum van tien mensen dat kan meedoen is bereikt. De behoefte is er dus, en geschikte kandidaten ook. We maken even pas op de plaats met het screenen van kandidaten, maar plaatsen mensen nu op een lijst van extra aanmeldingen. Daar staan er ook alweer vier op. Dit laat zien dat ook aanleverende partijen zoals RIBW, Leger des Heils en Limor er het volste vertrouwen in hebben dat er een groep mensen is die met lichte ondersteuning en meekijken over hun schouder, in staat is zelfstandig te wonen."

Wanneer vinden de drie partners het project Wooncoach Zwolle geslaagd? Geeske: "Als het ons samen lukt om jongeren zonder vaste verblijfplaats en zware problematiek, die bij vrienden slapen en zichzelf redelijk redden, naar een woning te begeleiden. Een dak boven hun hoofd voorkomt bij jongeren die hun zaakjes aardig op orde hebben groter persoonlijk leed en mogelijk afglijden naar grote problemen."

De bedoeling van de initiatiefnemers gemeente Zwolle, Openbaar Belang en MEE IJsseloevers is om het proefproject structureel te maken. De evaluatie rond de zomer zal duidelijk maken in welke vorm.

Heb je ideeën over hoe deze 'bankhoppers' bijtijds kunnen instromen in Wooncoach, dan komt MEE graag met je in contact. Mail naar Geeske Roos: g.roos@meedrenthe.nl